

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Æneste Behandling af Indstilling fra Fællesudvalget angaaende Forslag til Lov om Indkomst- og Formueskat til Staten.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 1689; Fællesudvalgets Indstilling i Tillæg B.)

Indstillingerne sattes til Forhandling.

Formanden: Da samtlige de Lovforslag, som paa Dagsordenen følge efter dette, der nu er til æneste Behandling, ere indbyrdes beslægtede, vil jeg intet have imod, at de omtales samtidig.

Finansministeren (N. Neergaard): Jeg skal ikke paa dette Tidspunkt komme ind paa Indholdet af de Forslag, som ere stilledes af Flertallet i Fællesudvalget, idet jeg selvfølgelig herom maa afvente Udtalelser fra Fællesudvalgets Ordfører og fra de ærede Medlemmer, der ere Ordførere for deres forskellige Grupper, men jeg finder det rigtigt, inden den egentlige Forhandling begynder, at give en Oversigt over Fællesudvalgsflertallets Forslags finansielle Rækkevidde.

Vi have mange Gange saavel her i dette høje Ting som i Landstinget drøftet den finansielle Situation særlig ud fra det Synspunkt, hvor meget det var nødvendigt at kræve i nye Statsindtægter for at tilvejebringe en nogenlunde sikker Balance i vor Statshusholdning. Thi saa underligt det er at sige, da Meningerne ere gaaede saa overmaade langt fra hverandre, er der een Ting, som alle Partiers Ordførere have været enige om at hævde, endog med stor Styrke, ja, til Tider med en vis Emfase, nemlig at Balance skulde der være. Desværre har denne tilsyneladende Enighed straks afsløret sig som en dybtgaaende Uenighed i Realiteten, idet man fra de forskellige Partiers Side har set overmaade forskelligt paa, hvad der var nødvendigt for at skaffe Balance, og Meningerne have i den Henseende differeret med mange Millioner; de have lige til det sidste, kan man sige, differeret meget betydeligt. Jeg har fra først af stillet mig paa det Standpunkt i denne Sag, at jeg ikke kunde være med til at diskontere Fremtidsmuligheder med Hensyn til en eventuel stærkere Indgang af Statsindtægterne end den, der allerede er konstateret. Naturligvis skal man i Sager som disse ikke være Pedant og ikke hænge sig i et Par Hundrede

Tusinde, naar det drejer sig om mange Millioner. Det er ikke saaledes at forstaa, og saa sikkert vil heller intet Menneske kunne stille sine Beregninger eller lægge Statens Budget, at man skulde kunne haabe at opnaa ubetinget Nøjagtighed, men Resultatet skulde dog gerne omtrentlig staa i Forhold til de allerede indvundne Erfaringer, medens det derimod efter min Mening er utilladeligt at løbe an paa Fremtidsmuligheder og sige, som man f. Eks. tidligere har været tilbøjelig til: Nu ere vi i en Opgangsperiode; den bliver nok ved nogle Aar endnu. Vi ere gaaede op fra det næstforegaaende til det foregaaende Aar med saa og saa meget, saa kunne vi ogsaa nok regne med en lignende Opgang, ja, maaske en større Opgang i Fremtiden. Det er den Slags Forudsætninger, som jeg mener ikke ere tilladelige.

Min Betragtning har hele Tiden været, at dette Rigsdagsaar var det rette til at fremlægge en gennemført Finansplan, ikke alene, fordi Finanslovkommissionen nu havde endt sine Forhandlinger, og Folketinget og Landstinget i Aar have kunnet tage Stilling til Kommissionens Forslag, men ogsaa, fordi Forholdene først i Aar kunne antages at være komne i et nogenlunde normalt Leje. Som jeg mange Gange har haft Lejlighed til at paapege, fulgte der efter Skattereformen af 1908 en Uligevægtsperiode, blandt andet fremkaldt ved de naturlige Følger, som en Skattereform, der griber stærkt ind paa Forbrugsskatternes Omraade, altid maa have, nemlig at der er en Overgangstid, hvor vedkommende Lov virker alt andet end normalt. Jeg har mange Gange haft Lejlighed til at pege paa dette f. Eks. for Vin, Tobak og andre Artiklers Vedkommende. Men dertil kommer den meget store Aftagen i Indførselen af toldpligtige Artikler m. m., noget, der hænger sammen med den stærke økonomiske Nedgangsperiode og den fuldkomne Standsning af Byggeriet, ligesom det hænger sammen med, at Skibsfarten i den Tid laa nede, og med hele det Tryk, der i den Tid hvilede særlig over Byerhvervene. Det var saaledes umuligt med blot nogenlunde Sikkerhed at skønne over, hvorledes Toldloven af 1908 vilde virke. Ogsaa en anden Lov kan først nu anses for at være kommen i et nogenlunde sikkert Leje, nemlig Loven om Arveafgift. Kort sagt, man maatte afvente det Tidspunkt, da Overgangstiden med Hensyn til Skattereformens Virkninger var overvunden, og der var indtraadt nogenlunde normale økonomiske Forhold, for virkeligt at kunne overskue den finansielle